

Guía Docente				
Datos Identificativos				2019/20
Asignatura (*)	Avaliación e diagnóstico de necesidades socioeducativas	Código	652G03039	
Titulación				
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuatrimestre	Cuarto	Optativa	6
Idioma	Galego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Didácticas Específicas e Métodos de Investigación e Diagnóstico en Educación			
Coordinación	Losada Puente, Luisa	Correo electrónico	luisa.losada@udc.es	
Profesorado	Losada Puente, Luisa	Correo electrónico	luisa.losada@udc.es	
Web	https://moodle.udc.es/course/view.php?id=52416			
Descrición xeral	<p>A materia Avaliación e Diagnóstico das Necesidades Socioeducativas aborda os procesos de avaliación e diagnóstico desde a perspectiva da prevención e/ou detección das necesidades socioeducativas, como paso previo a calquera intervención socioeducativa.</p> <p>Tendo en conta que unha das principais funcións do/a educador/a social é a posta en marcha de intervencións de carácter socioeducativo orientadas a garantir a plena participación da diversidade de individuos que compoñen á nosa sociedade, previamente precisase que este/a profesional dispoña dunha serie de referentes teóricos e metodolóxico-prácticos que lle permitan analizar a realidade social, estimar o xeito en que se desenvolverán as actuacións profesionais e tomar decisións orientadas á intervención.</p> <p>Por isto, esta materia pretende ofrecer una base teórico-práctica do diagnóstico en diferentes contextos da actividade do/da profesional da Educación Social: familia, grupo de pares, barrio e comunidade, e empregando una ampla variedade de técnicas e instrumentos de recollida de datos. Trátase de dar relevancia á figura do/da educador/a social como realizador/a e interactuante no diagnóstico das necesidades socioeducativas, comprendendo caáles son as súas competencias para lograr una actuación adecuada neste eido.</p>			
Plan de continxencia				

Competencias do título	
Código	Competencias do título

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias do título		
Recoñece e analiza os factores relacionados coa inclusión social, educativa, cultural e laboral que afecta á intervención socioeducativa	A5 A8	B2	C4
Identifica, analiza e comprende a realidade social, cultural e educativa.	A5 A8 A11	B1 B6	C6
Deseña, implementa e aplica procesos, metodoloxías e recursos de detección de necesidades e diagnóstico socioeducativo en diversos contextos.	A13 A21	B6	C1
Redacta e presenta a información da avaliación e diagnóstico dun xeito sintético e organizado, e cunha expresión oral e escrita adecuada.	A11	B1 B2 B6	C1 C4 C6
Transmite a información críticamente, adecuando o discurso ás diversas audiencias.	A8 A11	B1 B2 B6	C1

Demostra e promove unha actitude aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común	A13	B2	C1 C4 C6
Exprésase correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.		B2 B6	C1

Contidos	
Temas	Subtemas
Tema 1. Conceptualización do diagnóstico en educación e nas necesidades socioeducativas	1.1. Definición de diagnóstico 1.2. Modelos teóricos da avaliación de necesidades 1.3. Elementos humanos no diagnóstico. Competencias da/o profesional da Educación Social
Tema 2. Dimensións do diagnóstico	2.1 Dimensións, ámbitos e áreas de actuación no diagnóstico 2.2 Dimensión socioambiental: familia, grupo de pares, barrio e comunidade
Tema 3. A recollida de datos: técnicas e instrumentos	3.1 Clasificación das técnicas: proxectivas, subxectivas, psicométricas, sociométricas 3.2 Observación: instrumentos para a recollida de datos 3.3 Técnicas participativas de avaliación de necesidades 3.4 O informe diagnóstico: tipos de informe, estrutura e redacción

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A5 A8 A11 C4 C6	21	0	21
Proba mixta	A5 A8 A21 B1 B2 B6 C1	2	10	12
Estudo de casos	A5 A8 A13 A21 B1 B6 C1 C6	4.5	22.5	27
Obradoiro	A11 B6 C1 C4 C6	4	2	6
Análise de fontes documentais	A11 B1 B2 C6	4.5	22.5	27
Portafolios do alumno	A21 B1 B2 B6 C1 C6	8.5	42.5	51
Atención personalizada		6	0	6

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Exposición oral por parte da docente na que se traballarán os contidos que conforman o marco teórico, complementada co uso de presentacións e medios audiovisuais, así como da introducción de cuestións dirixidas ao alumnado en forma de actividades de aula, coa fin de que a aprendizaxe teña un carácter máis dinámico e permita a participación do alumnado. A estrutura das sesións maxistrais rexirase pola orde establecida nos contidos de aprendizaxe, introducindo teóricamente cada un dos temas e subtemas; ofrecerase ao alumnado bibliografía e documentación adicional para afondar no tema; e o traballo teórico complementarase en cada sesión coas actividaes que se levarán a cabo. A través das outras metodoloxías contempladas (análise de fontes documentais, simulación, estudo de caso...)
Proba mixta	Proba escrita para a avaliación de coñecemento, cuxa data e fixada pola Xunta de Facultade. Esta proba pode integrar preguntas de tipo abertas (de desenvolvemento) e preguntas de tipo obxectivo, que poden combinar preguntas de selección múltipl, de resposta múltiple, discriminación, completar e/ou asociación.

<p>Estudo de casos</p>	<p>Actividade na que se lle presentará ao alumnado unha situación problemática específica coa que podería atoparse na súa futura vida profesional. Describírase de xeito amplo e detallado, e o alumnado deberá ser quen de comprender, analizar, valorar e resolver o problema, tomando como marco de referencia as aprendizaxes adquiridas nas sesións maxistras, así como outros materiais complementarios facilitados pola docente ou dispoñibles na bibliografía básica da materia.</p> <p>Realizarase grupalmente (o número de participantes a determinar, segundo o número de alumnado matriculado) e será no grupo no que se analice, debata e valore o caso presentado, e se discutan os feitos e as posibles solucións ata chegar a unha decisión razoada a través dun proceso de discusión.</p>
<p>Obradoiro</p>	<p>Durante as sesións expositivas e interativas, faranse representacións das aprendizaxes teóricas a partir da presentación de supostos hipotéticos (simulacións), discusións dirixidas e debates, nos que o alumnado deberá poñer a proba o seu comportamento en situacións concretas, os coñecementos adquiridos ate o momento, a súa capacidade de analizar alternativas e as súas consecuencias.</p> <p>Tamén poderá estar presente nos debates e discusións dirixidas a invitación de profesionais do campo da Educación Social para abordar cuestións relativas á avaliación e o diagnóstico no contexto de institucións socioeducativas.</p> <p>Realizarase de xeito presencial, apoiado polas TICs e, preferentemente, en pequenos grupos de traballo (3-4 estudantes) para que se traballe de forma conxunta na resolución de tarefas, de xeito que optimicen a súa aprendizaxe e se retroalimenten do traballo.</p> <p>Esta actividade forma parte do "Programa Piloto para a docencia en galego no Grao en Educación social".</p>
<p>Análise de fontes documentais</p>	<p>Actividades destinadas a que o alumnado realice a lectura e análise crítica da información procedente de fontes documentais diversas. Tras unha lectura reflexiva, deberá responder ás cuestións formuladas pola docente:</p> <p>(a) documentos relevantes (artigos de revista e/ou prensa, capítulos de libros...) que permitan a definición dos conceptos clave da materia, trala procura por parte do alumnado.</p> <p>(b) lectura, resumo e análise de documentos para a preparación de contidos a expoñer ante os/as seus compañeiros/as;</p> <p>(c) lectura para ampliar a comprensión de conceptos básicos da materia e que permitan a elaboración de pensamentos razoados sobre as competencias, perfís e funcións do/da educador/a social como avaliador/a.</p>
<p>Portafolios do alumno</p>	<p>Trátase dun documento que elaborará o alumnado (individual ou grupalmente) reflectindo todos os aprendizaxes adquiridos nas sesións prácticas. Non se trata de presentar os resultados das actividades, senón de reflexionar e afondar na aprendizaxe adquirida en base a eles.</p>

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
<p>Obradoiro Análise de fontes documentais Estudo de casos Portafolios do alumno</p>	<p>Durante o desenvolvemento das actividades prácticas, os grupos disporán de 1.30 h. de atención personalizada na aula, entendida como atención, supervisión e seguemento dos grupos de traballo, para resolver as dúbidas que poidan xurdir durante o manexo de fontes e a resolución de problemas prácticos. Isto supón que o alumnado debe participar nas sesións prácticas de xeito activo.</p> <p>-----</p> <p>Alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial, segundo establece a "Norma que regula o réxime de dedicación ao estudante dos Graos na UDC (Art. 2.3.,3b y 4.5) (29%5/212)".</p> <p>Este alumnado desenvolverá a súa actividade coa asistencia e a participación nas dinámicas recollidas no apartado de "Metodoloxías" y en "Atención personalizada", aplicable ás prácticas de "análise de fontes documentais", "estudo de casos", "simulación" e "portafolio de alumnado", a través dos grupos de traballo que se formen ao iniciar a materia.</p> <p>A actividade farase seguindo as observacións de avaliación sobre a flexibilidade da asistencia-participación e os requerimentos para superar a materia.</p>

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Proba mixta	A5 A8 A21 B1 B2 B6 C1	<p>Proba escrita na que se valorará a adquisición dos coñecementos teórico e prácticos da asignatura por medio dunha proba que incorporará todos os contidos abordados na materia (clases expositivas + clases interactivas).</p> <p>Os tipos de preguntas poderán ser de verdadeiro/falso (V/F), resposta múltiple e/ou resposta curta. O sistema de corrección da dita proba será o seguinte:</p> <ul style="list-style-type: none">- Preguntas V/F: unha resposta incorrecta, restará unha resposta correcta.- Preguntas resposta múltiple: aplicarase a fórmula de corrección ao azar (acertos - erros/nº alternativas - 1)- Preguntas resposta curta: valorarase a claridade e a capacidade de síntese e adecuación da resposta á pregunta formulada.	30
Portafolios do alumno	A21 B1 B2 B6 C1 C6	<p>As actividades incluídas na metodoloxía docente (estudo de casos, simulación, análise de fontes documentais) realizaranse, eminentemente, nas clases interactivas. O alumnado deberá recoller o resultado de cada actividade nun documento, que será entregado una semana despois de finalizar todas as clases. Poderánse formar grupos para traballar de forma conxunta (o nº de integrantes dependerá do nº alumnado matriculado).</p> <p>O dito documento deberá reunir as seguintes características:</p> <ul style="list-style-type: none">- Portada (institucional) e índice paxinado- Estrutura do portafolio por actividades tendo en conta os seguintes aspectos: instrución da práctica, desenvolvemento da práctica e resultados acadados, conclusión.- Reflexión final sobre os contidos, atendendo a: valoración persoal das prácticas con respecto á práctica profesional, apreciacións persoais sobre as titorías realizadas (dentro e/ou fora do horario), valoración da temporalización do desenvolvemento das prácticas, outros aspectos a considerar. <p>A docente realizará un seguimento das prácticas que se vaian elaborando por cada grupo e indicará propostas de mellora de cada práctica a cada grupo.</p>	70

Observacións avaliación

REQUERIMENTOS PARA SUPERAR A MATERIA:

- o Asistir a clase. A asistencia a clase é obrigatoria nun 80% das sesións tanto teóricas como prácticas.
- o Asistir e participar en clase. A condición de alumnado asistente (80% de asistencia) supón, non só a asistencia, senón tamén a participación e aproveitamento do tempo de clase.
- o Acadar o 50% da calificación en cada unha das metodoloxías de avaliación para superar a materia, calquera que sexa a modalidade de avaliación á que se somete o estudante. No caso de non acadar o 50% nalgunha das partes, a calificación final será de 4 puntos.
- o Axustarse ás datas de entrega sinaladas no calendario presentado durante a presentación da materia. As entregas fóra de prazo ou a ausencia de entrega terán unha calificación de 0 puntos e, polo tanto, suporán unha calificación final de suspenso.
- o Realizar as actividades propostas, aproveitando e optimizando o tempo que se destina na aula.
- o A convocatoria de xullo estará sometida aos mesmos criterios que a convocatoria de xuño.

MODALIDADES DE AVALIACIÓN

Tendo en conta a posible existencia de alumnado que, polas súas circunstancias particulares non cumpla co requisito de asistencia, terase en conta diversas modalidades de avaliación segundo o réxime de adicación do alumnado:

- o **Avaliación continua:** modalidade de avaliación aplicable a alumnado asistente; é dicir, a aquel que cumpla co requisito de asistencia dun 80%, tanto das sesións teóricas como prácticas; e ao alumnado con recoñecemento de adicación a tempo parcial (sempre que cumpla co réxime de asistencia):
 - Alumnado asistente: Será evaluado ao longo do proceso de aprendizaxe, a través da realización das diversas prácticas establecidas dentro das metodoloxías de avaliación (análise de fontes documentais, estudos de caso, simulación) que será revisado pola profesora e incorporado ao portafolio da asignatura, así como da avaliación final por medio da proba mixta.
 - Alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial: atendendo á norma que regula o réxime de adicación ao estudo e a permanencia e progresión dos estudantes de grao e mestrado universitario na Universidade da Coruña (aprobada en Consello de Goberno o 28 de xuño de 2016), nos seus artigos 4, 5 y 6, será necesario que este alumnado solicite a dispensa e a entregue á docente, concertando unha titoría na que lle informará sobre o xeito en que se desenvolverá o proceso de aprendizaxe. Realizará as actividades de forma individual, e a súa avaliación consistirá na entrega das prácticas establecidas dentro das metodoloxías de avaliación (de maneira autónoma, e cunha ponderación de 50%) e a avaliación final por medio da proba mixta (50%).
- o **Avaliación final:** modalidade de avaliación aplicable ao alumnado non asistente (aquel que non cumpre co requisito de asistencia mínimo do 80%) e ao alumnado con recoñecemento de adicación a tempo parcial (que no cumpra a asistencia do 80%). Deberán realizar as actividades prácticas (análise de fontes documentais, estudo de casos e simulación) de modo autónomo e as entregará en forma de portafolio individual cun peso do 20% da calificación final. Ademais, será avaliado mediante una prueba mixta na que se incluírán contidos relacionados coas ditas actividades prácticas, ademais dos contidos propios da parte teórica. De tal xeito, contarán cun exame en dúas partes: a parte común a todo o alumnado (60%) e unha parte específica, referentes ás actividades prácticas (20%).

Bibliografía básica	<ul style="list-style-type: none"> - Álvarez Rojo, V., García Jiménez, E., Gil Flores, J., Martínez Clares, P., Romero Rodríguez, S. y Ro (2002). Primera fase de la intervención: La determinación de las necesidades de los destinatarios del programa (pp. 51-93). Madrid: EOS - Bryman, A. (2016). Social research methods. Nueva York: Oxford University Press. - Corbetta, P. (2010). Metodologías y técnicas de investigación social. Madrid: McGraw Hill - Diz López, M.J. (2017). Necesidades formativas. Modelos para su análisis y evaluación. Revista de Estudios e Investigación en Psicología y Educación, Extr.(6), 1-5 - Granados García-Tenorio, P. y Mudarra Sánchez, M.J. (2010). Diagnóstico en educación social. Madrid: Sanz y Torres - Losada-Puente, L. (2019). Material Docente: Evaluación y diagnóstico de las necesidades socioeducativas. A Coruña: GIACE y GITIAES - Losada, L., Muñoz, J.M. y Espiñeira, E.M. (2015). Perfiles, funciones y competencias del educador social a debate: análisis de la trayectoria de la formación de profesionales de la educación social. RES Revista de Educación Social, 60, 59-76 - Pérez-Campanero, M.P. (1991). Cómo directar las necesidades de intervención socioeducativas. Madrid: Narcea - Rubio, M.J. y Varas, J. (2011). El análisis de la realidad en la intervención social: Métodos y técnicas de investigación . Madrid: CCS - Sánchez Romero, C. (2015). Formación y desarrollo profesional del educador social en contextos de intervención. Madrid: UNED
Bibliografía complementaria	<ul style="list-style-type: none"> - Benítez Ramírez, M.C. (2013). El informe socioeducativo: instrumento de la Educación Social. RES Revista de Educación Social, 16, 1-17 - Escudero, J. (2010). Análisis de la realidad local: Técnicas y Métodos de intervención desde la animación sociocultural. . Madrid: Narcea - Fernández-Ballesteros, R. (2009). Evaluación psicológica: Conceptos, métodos y estudios de caso. Madrid: CCS - Kothary, C.R. (2006). Research methodology: Methods and techniques. Nueva Delhi: Noew Age International Publisher - Kumar, R. (2014). Research methodology: A step-by-step guide for beginners . Nueva Delhi: APH Publishing Corporation - Muiños, R. (2008). El diagnóstico participativo. Costa Rica: EUNED - Pérez Serrano, G (2003). Pedagogía social. Educación social: Construcción científica e intervención práctica. Madrid: Narcea. - Rodríguez Pérez, A. y Morera Bello, M.D. (2001). El sociograma: Estudio de las relaciones informales en las organizaciones. Madrid: Pirámide. - Sánchez Huete, J.C. (2013). Métodos de investigación educativa. Sevilla: Punto Rojo Libros, S.L.

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías